

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
<https://lett.ubbcluj.ro/>

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2 Facultatea	Facultatea de Litere
1.3 Departamentul	Literatură Comparată
1.4 Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5 Ciclu de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Literatură universală și comparată/ Licențiat în filologie

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	LLK1201 Epopeea antică (B) (în limba română) / Ancient Epic Poems (B) (in Romanian)						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. Corin Braga						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof. Corin Braga						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	I	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei/Obligativitate	DS / DO

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					14
Tutoriat					
Examinări					4
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual	58				
3.8 Total ore pe semestru	100				
3.9 Numărul de credite	4				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	
4.2 de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Sală de curs, tablă interactivă, acces la internet Xeroxuri, fotocopii, cărți, hărți, pdf, filme
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Sală de curs, tablă interactivă, acces la internet Xeroxuri, fotocopii, cărți, hărți, pdf, filme

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	C1 Interpretarea fenomenelor și elementelor definitorii din perspectiva cercetării interdisciplinare și transculturale C2 Identificarea repertoriului de forme, stiluri, genuri active în producerea textului literar și interpretarea lor în perspectiva studiului comparatist, în context istoric și cultural C3 Realizarea unei diagnoze culturale pe o tematică desprinsă din cadrul literaturii universale C4 Orientarea în mitologia antică și în operele Antichității C5 Cunoașterea celor mai importante aspecte ale religiei grecești: cultul poliadic clasic, cultul eroilor, misterele de la Eleusis, cultul dionysiac, orfismul, cultele de mistere, hermetismul antic etc. C6 Cunoașterea unui set important de autori și opere (epopei, tragedii, comedii, romane alexandrine) din Antichitate C7 Perspectivă cu exemple concrete asupra unei specii literare C8 Utilizarea componentelor domeniului limbă și literatură în concordanță cu etica profesională
Competențe transversale	CT1 Utilizarea componentelor domeniului limbi și literaturi în deplină concordanță cu etica profesională CT2 Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice CT3 Organizarea unui proiect individual de formare continuă; îndeplinirea obiectivelor de formare prin activități de informare, prin proiecte în echipă și prin participarea la programe instituționale de dezvoltare personală și profesională

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Familiarizarea cu literatura antică în ansamblu
7.2 Obiectivele specifice	Panorama istorică a unui gen literar: epopeea Biografia comparatistă a unei teme de istorie a religiilor și literatură: eschatologia în concepțiile antice Dobândirea unor deschideri și metode interdisciplinare: istoria religiilor, istoria ideilor, mitocritică, mitanaliză

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Curs introductiv. Religia preistoriei. Șamanismul	Expunere; Curs interactiv	
Religia neolitică. Marea Zeiță. Cultul strămoșilor	Expunere; Curs interactiv	
Eschatologia homerică. Homer, <i>Iliada</i>	Expunere; Curs interactiv	
Eschatologia homerică. Homer, <i>Odiseea</i>	Expunere; Curs interactiv	
Religia greacă clasică. Hesiod, <i>Theogonia</i> și <i>Munci și zile</i>	Expunere; Curs interactiv	
Cultul eroilor. Sofocle, <i>Oedip rege</i> și <i>Oedip la Colonos</i>	Expunere; Curs interactiv	
Cultul dionysiac. Euripide, <i>Bacantele</i>	Expunere; Curs interactiv	
Misterele de la Eleusis. Aristofan, <i>Broaștele</i>	Expunere; Curs interactiv	
Eschatologia orfică. Orfeu, <i>Immuri</i>	Expunere; Curs interactiv	
Eschatologia orfică. Vergiliu, <i>Eneida</i>	Expunere; Curs interactiv	
Divinația antică. Lucanus, <i>Farsalia</i>	Expunere; Curs interactiv	
Culte de mistere și esoterismul antic. Apuleius, <i>Măgarul de aur</i>	Expunere; Curs interactiv	
Eschatologia orientală. <i>Epopeea lui Ghilgameș</i> , <i>Mitul lui Adapa</i> , <i>Mitul lui Etana</i>	Expunere; Curs interactiv	
Recapitulare		
Bibliografie obligatorie Homer, <i>Iliada</i>, București, Editura pentru Literatură și Artă, 1955; Homer, <i>Odiseea</i>, București, Editura pentru Literatură și Artă, 1956; Hesiod, <i>Theogonia</i>; <i>Munci și zile</i>, București, Editura științifică, 1957; Sofocle, <i>Oedip rege</i> și <i>Oedip la Colonos</i>, în <i>Tragicii greci</i>, București, Editura pentru Literatură și Artă, 1958; Euripide, <i>Bacantele</i>, București, Editura pentru Literatură, 1965; Aristofan, <i>Broaștele</i>; Orfeu, <i>Immuri</i>, București, Editura univers, 1972; Vergiliu, <i>Eneida</i>, București, Editura pentru Literatură și Artă, 1956; Lucanus, <i>Farsalia</i>, București, Editura Minerva, 1991; Apuleius, <i>Măgarul de aur</i>, București, Editura pentru Literatură și Artă, 1958; <i>Epopeea lui Ghilgameș</i>, București, Editura pentru Literatură universală, 1966, <i>Mitul lui Adapa</i>, în <i>Gândirea asiro-babiloniană în texte</i>, Editura Științifică, 1975. Notă: Studenții pot alege oricare dintre traduceri aflate în bibliotecă.		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Șamanismul de vânătoare și șamanismul de păstorit	Participare activă; Brainstorming; Analiză	

	hermeneutică pe texte	
Civilizația cretană. Rhea. Cultul regilor	Participare activă; Brainstorming; Analiză hermeneutică pe texte	
Homer, <i>Iliada</i> , Cântul XXIII (Înmormântarea lui Patroclu). Concepția despre suflet în lumea homerică. Psyche, ca umbră (imagine) și ca vis. Dublul material al sufletului (piatra funerară, vâsla pe mormânt – xoanon, kolossos, agalma). Ritualul arderii mortului: incinerare/ înhumare. Ofranda de pâr. Învelirea cadavrului în grăsime. Libația cu vin, apă, miere, făină, lapte. Uleica pentru oasele și cenușa mortului. Banchetul funerar. Întrecerile atletice	Participare activă; Brainstorming; Analiză hermeneutică pe texte	
Homer, <i>Odiseea</i> , Cântul XI (Coborârea lui Ulise în Hades). Localizarea Hadesului. Geografia Hadesului (zone, râuri etc.) Jertfa de sânge. Setea morților. Condiția morților în Hades (Ahile). Ideea de judecată postmortem. Morală/ eschatologie. Cazuri deosebite (Tiresias, Heracle)	Participare activă; Brainstorming; Analiză hermeneutică pe texte	
Religia greacă clasică. Hesiod, <i>Theogonia</i> ; <i>Munci și zile</i> . Teomachii. Generațiile divine. Panteonul grec. Mitul vârstelor și al raselor. Prometeu: Împărțea de la Mekone, Furtul focului, Mitul popotului, Deukalion	Participare activă; Brainstorming; Analiză hermeneutică pe texte	
Cultul eroilor. Sofocle, <i>Oedip rege</i> și <i>Oedip la Colonos</i> . Oracolul delfic. Oameni – eroi – zei. Soarta postmortem a eroilor (moartea lui Oedip). Relația cunoaștere – imortalizare	Participare activă; Brainstorming; Analiză hermeneutică pe texte	
Cultul dionysiac. Euripide, <i>Bacantele</i> . Dionysos și panteonul grec. Originea zeului. Orgia dionysiacă și nemurirea	Participare activă; Brainstorming; Analiză hermeneutică pe texte	
Misterele de la Eleusis. Aristofan, <i>Broaștele</i> . Ritual. Inițiere și fericire postmortem. Traseul lumii celeilalte	Participare activă; Brainstorming; Analiză hermeneutică pe texte	
Eschatologia orfică I. Orfeu, <i>Immuri</i> (Către Musaio, Către Zeul Zeilor, Către Zeus, Immurile III, IV, V, VI, XI, 85, 86, 87) – Editura Univers, 1972. Fragmente presocraticilor, Iași, 1974, vol I, p. 19-47. Orfeu – personaj mitic. Legende privind viața și moartea lui. Orfismul – curent religios. Cosmogonia hesiodică / Cosmogonii orfice. Antropogonia și eschatologia orfică. Metempsihoza	Participare activă; Brainstorming; Analiză hermeneutică pe texte	
Eschatologia orfică II. Vergiliu, <i>Eneida</i> , Cântul VI (Coborârea lui Enea în Hades). Creanga de aur. Geografia Hadesului. Condiția sufletelor în Hades. Ideea de Judecată de Apoi. Relația morală / eschatologie. Râurile Lethe și Ameles. Metempsihoza	Participare activă; Brainstorming; Analiză hermeneutică pe texte	
Divinația antică. Lucanus, <i>Farsalia</i> , Cântul VI. Tipuri de divinație. Profetul – pythia – Sibyla – vrăjitoarea. Necromanția	Participare activă; Brainstorming; Analiză hermeneutică pe texte	
Culte de mistere și esoterismul antic. Apuleius, <i>Măgarul de aur</i> . Vrăjitoria antică. Misterele lui Cybele și Attis. Misterele lui Isis și Osiris. Alchimia antică. Basmul alegoric Cupidon și Psyche	Participare activă; Brainstorming; Analiză hermeneutică pe texte	
Eschatologia orientală. <i>Epopoea lui Ghilgameș</i> . Mitul lui Adapa, în <i>Gândirea asiro-babiloniană în texte</i> , Editura Științifică, 1975. Culte de fertilitate și riturile de imortalizare în Orientul Apropiat (sumero-babilonieni, cananeeni etc.)	Participare activă; Brainstorming; Analiză hermeneutică pe texte	
Recapitulare		
Bibliografie critică André Boulanger, <i>Orfeu. Legături între orfism și creștinism</i>, Editura Meta, București, 1992; Corin Braga, <i>10 Studii de arhetipologie</i>, Editura Dacia, Cluj, 1999; 2007; Maurice Briant, <i>Misteriile din Eleusis</i>, Ed. Herald, București, 2009; Felix Buffière, <i>Miturile lui Homer și gândirea greacă</i>, Editura Univers, București, 1987; Jean Chevalier, Alain Gheerbrant, <i>Dicționar de simboluri</i>, Ed. Artemis, București, 1995; Franz Cumont, <i>Religiile orientale în păgânismul roman</i>, Ed. Herald, București, 2008; Laurence Delaby, <i>Șamanii tunguși</i>, Dacia, Cluj, 2002; E.R. Dodds, <i>Dialectica spiritului grec</i>, Editura Meridiane, 1983; Mircea Eliade, <i>Istoria credințelor și ideilor religioase</i>, Editura Științifică și Enciclopedică, 1981 Mircea Eliade, <i>Șamanismul și tehnicile arhaice ale extazului</i>, Humanitas, București, 1997; Sigmund Freud, <i>Introducere în psihanaliză</i>, Editura Științifică, 1980, Idem, <i>Totem și tabu</i>, în <i>Opere I</i>, Editura Științifică, 1991; Paul Foucart, <i>Misterele de la Eleusis</i>, Ed. Dacia, 2005; James Frazer, <i>Creanga de aur</i>, Editura Minerva, 1980; S. N. Kramer, <i>Istoria începe la Sumer</i>, București, Editura Științifică, 1962; Friedrich Nietzsche, <i>Nașterea tragediei</i>, în vol. <i>De la Apollo la Faust</i>, Ed. Meridiane, 1978; Walter Otto, <i>Zei Greciei</i>, Humanitas, București, 1995; Erwin Rohde, <i>Psyche</i>, Editura Meridiane, București, 1985; Reynal Sorel, <i>Orfeu și orfismul</i>, Editura Teora, București, 1998; Adriano Tilgher, <i>Viața și nemurirea în viziunea greacă</i>, Univers enciclopedic, București, 1995; Jean-Pierre Vernant, <i>Mit și</i>		

gîndire în Grecia antică, Editura Meridiane, București, 1995; Theodor Zielinski, *Sibyla. Trei eseuri despre religia antică și creștinism*, Editura Meta, București, 1994.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Tematica este elaborată pe baza bibliografiei internaționale a domeniului;

Cadrul didactic are doctoratul în domeniul filologie;

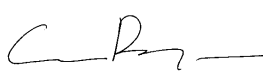

O parte din elementele prezentate în cadrul cursului și seminarului au fost dezbătute în cadrul unor conferințe și prelegeri naționale și internaționale;

Promovarea gradului didactic pe postul de profesor s-a făcut pe baza mai multor cărți și articole din domeniul literaturii comparate.

În conformitate cu standardele ARACIS, departamentul are o colaborare continuă cu reprezentanții mediului socio-economic și profesional, mai ales cu Inspectoratul Școlar Cluj, Inspectoratul Școlar Alba, Primăria Cluj-Napoca, Institutul Cultural Francez, Librariile Bookcorner și Humanitas, Revistele *Steaua* și *Apostrof*, Colegiul Național Gheorghe Șincai, Editurile Megaprint și Tracus Arte.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	<i>Barem</i> Copiatul sau fraudă: Nota 1 Nelectura operei: Nota 4 Analiza operei: 2 p. Elemente de istoria religiilor și mitologie: 2 p. Informații din bibliografia suplimentară: 1 p. Coerența demonstrației, calitatea exprimării : 1 p.	Examen scris de 2 ore, notat de la 1 (din Oficiu) la 10.	80%
10.5 Seminar/ laborator/ proiect	Prezentările / intervențiile la seminar pot să mărească sau să scadă nota cu 1 punct.		20%
10.6 Standard minim de performanță			
1. Studentul cunoaște care sunt principalele concept teoretice, le recunoaște și le definește corect; 2. Studentul a citit operele principale analizate; 3. Studentul are o viziune de ansamblu asupra domeniului; 4. Studentul stăpânește metodele interdisciplinare.			

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar
8.04.2024		
Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament	
12.04.2024		
Data avizării la Decanat	Semnătura Prodecanului responsabil	Ștampila facultății